

TUTKIMUSRAPORTTI

LAPPEENRANTA

Linnoitus, kesäteatteri

Katoksen perustusten konekaivun valvonta
16.10.2013

AKDG3610:1

MUSEOVIRASTO

KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITO | ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT
SATU O'CEALLACHÁIN

Arkisto- ja rekisteritiedot

Tutkimuksen laji:	Arkeologinen valvonta
Tutkimuslaitos:	Museovirasto/Arkeologiset kenttäpalvelut
Tutkija:	HuK Satu O'Ceallacháin
Kenttätyöaika:	16.10.2013
Tutkimusten tilaaja:	Lappeenrannan kaupunki/tekninen toimi
Kohde:	Lappeenrannan linnoitus ja vanha asemakaava-alue
Mj.rek.nro:	1000007474
Alue:	Kesäteatteri
Kohteen koordinaatit:	N 6770489, E 563828 (ETRS TM35FIN)
Digitaalikuvat:	AKDG3610:1
Alkuperäinen raportti:	Museoviraston arkeologinen keskusarkisto, Helsinki
Kopiot:	Tilaaja, Etelä-Karjalan museo

Kannen kuva: Konekaivun valvontaa Lappeenrannan linnoituksella (AKDG3610:1)

Valvontakertomus

Lappeenrannan linnoituksen vanhin vaihe ajoittuu 1600-luvulle, jolloin suojattiin Rapasaarenniemi - nykyinen linnoitus - kolmella vallirivillä, jotka vahvistettiin kiviverhouksilla ja erotettiin toisistaan vesihaudoiksi aiotuilla kaivannoilla. Isonvihan jälkeen vuonna 1722 Ruotsi alkoi itäraajansa turvaamiseksi rakentaa Haminan ja Lappeenrannan linnoituksia. Lappeenrannan varustaminen jatkui vuoteen 1728 saakka. Turun rauhahan jälkeen linnoitus joutui venäläisten haltuun. 1790-luvulla sitä varustettiin kenraali Suvorovin johdolla. Vuonna 1810 Lappeenrannan linnoitus lakkautettiin ja linnoituksen alue jäi varuskunnan käyttöön.

Lappeenrannan linnoitus on luokiteltu valtakunnallisesti merkittäväksi kulttuurihistorialliseksi ympäristöksi. Sen säilyneet osat ovat nykyisin lähes kokonaisuudessaan kaupungin puistona. Nykyään alueella toimii mm. Etelä-Karjalan maakuntamuseo ja taidemuseo sekä ratsuväkimuseo ja käsityöläisten pajoja. (Muinaisjäännösrekisteri)

Lappeenrannan linnoituksen kesäteatteriin katoksen perustukset toteutettiin syksyllä 2013. Kesäteatteri sijaitsee linnoituksen lounaisreunalla, sisempien vallien ulkopuolella. Teatterin aluetta ei ole luokiteltu arkeologisesti kiinnostavaksi vuonna 2003 tehdyssä Lappeenrannan kaupunkiarkeologisessa inventoinnissa (Museovirasto/Teemu Mökkönen). Linnoituksen valleja on entisöity 1970-luvulta lähtien.

Kävin 16.10.2013 valvomassa Lappeenrannan linnoituksella kesäteatterin katoksen perustusten kaivutyömaata. Valvoin kahden pilarin asennuskuopan koneellista kaivamista. Toinen valvotusti kaivettu kuoppa kaivettiin ulomman linnoitusvallin päälle, toinen linnoituksen varsinaiseen valliin.

Vallien pintamaa on täysin löydötöntä (puhdasta) multaa, jonka alla on puhdasta hiekkaa ja soraa. Ulomissa, matalissa valleissa on kesäteatterin puolella kivinen tukimuuri, muuten valleissa ei todettu mitään kiinteitä rakenteita. Kivimuuraus on tehty vallien entisöinnin yhteydessä.

Korkeammassa, katsomon puoleisessa vallissa kulki tulevan perustuksen kohdalla aikaisempi sähkö- ja tietoliikennekaapelikaivanto. Nämä kohdat todettiin jo kertaalleen avatuiksi ja löydöttömiksi, eikä niistäkään havaittu mitään kiinteitä rakenteita. Kesäteatterin kentän maat on vaihdettu jo aikaisemmin, joten alempien pilarien asennuskuoppien kohdat voitiin olettaa löydöttömiksi.

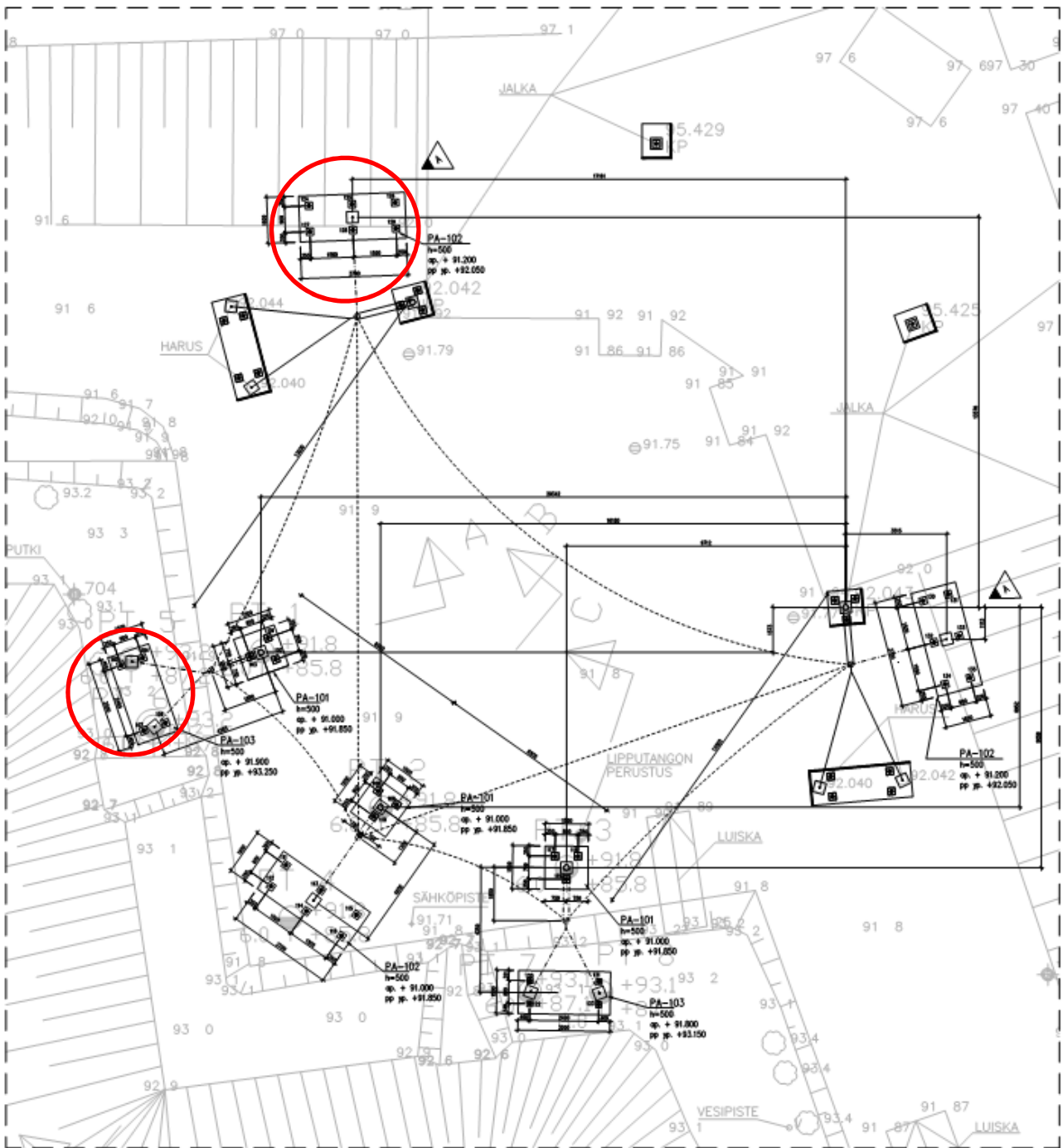
Valvonnassa ei todettu viitteitä kiinteistä rakenteista, eikä otettu talteen yhtään löytöä. Kaivamisen yhteydessä ei havaittu edes resenttiä esineistöä.

Helsingissä 20.12.2013

Satu O'Ceallacháin

Kesäteatterin sijainti Lappeenrannan linnoituksessa.

Katoksen pilarien sijainti kesäteatterin alueella (Lappeenrannan kaupunki/tekninen toimi), valvotut asennuskuopat ympyröity punaisella.